

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๓ : พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็น

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

หน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์แนะแนวประจำเขตพื้นที่ โดยตั้งอยู่ที่ โรงเรียนนิเวศธรรม โรงเรียนบ้านโคกเมา โรงเรียนบ้านป่าเร็ด และโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดำเนินการโดยมอบหมายครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมแนะแนวแก่ผู้เรียน สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ดำเนินการโดยจัดตั้งศูนย์แนะแนวให้คำปรึกษา และสำหรับสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์แนะแนวของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามอิสระของแต่ละสถานศึกษา ในส่วนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมีลักษณะการดำเนินงานแนะแนวเพื่อหาผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ ๒.๓

๒.๑) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลก โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้งจัดให้มีระบบแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียน และเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ ให้มีทางเลือกที่หลากหลาย และหลักสูตรตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถร่วมออกแบบหลักสูตรได้ และการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเป็นผู้ประกอบการ และสมรรถนะที่กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นความสามารถติดตัวเมื่อจบการศึกษา ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม และกระบวนการ Coaching ในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมวันวิชาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญแก่ผู้เรียนและการศึกษาต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูลจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๒) การจัดให้มีระบบแนะแนวผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแนะแนวจัดกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ร่วมกับครูแนะแนว ส่งผลให้ผู้เรียนให้รู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถวางแผนการเรียนรู้ อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสงขลา ได้ให้สถานศึกษาในสังกัดจัดตั้งศูนย์แนะแนวให้คำปรึกษา สกร. ในสถานศึกษาทั้ง ๑๖ แห่ง พร้อมทั้งขับเคลื่อนกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม พร้อมทั้งบริการตรวจสอบสุขภาพใจอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยมีแนวทางการดำเนินงานศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา โดยมอบหมายข้าราชการหรือบุคลากรรับผิดชอบเป็นผู้ดูแลในลักษณะงานประจำและปฏิบัติงานที่ศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร. ระดับอำเภอ จัดสถานที่ มุมสื่อ และข้อมูลสารสนเทศเพื่อการให้บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา ไว้บริการแก่นักศึกษา สกร. และประชาชนด้วยรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด มีการให้บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา ให้แก่ นักศึกษา สกร. และประชาชน ๓ ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม นอกจากนี้ยังมีให้บริการตรวจสอบสุขภาพใจ ผ่านระบบ MENTAL HEALTH CHECK IN ของกรมสุขภาพจิต เพื่อค้นหาความเสี่ยงต่อปัญหา มาดูแลสุขภาพจิต และเข้าถึงบริการได้อย่างรวดเร็ว โดยทราบผลการประเมินทันที มีคำแนะนำในการปฏิบัติตัว พร้อมมีช่องทางการขอรับการปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางออนไลน์ หากพบว่านักศึกษา สกร. หรือประชาชน มีความเสี่ยงด้านสุขภาพจิต ให้ศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร. อำเภอ ให้การช่วยเหลือดูแลเบื้องต้น โดยการให้คำปรึกษาตามคำแนะนำของระบบ MENTAL HEALTH CHECK IN การสังเกตพฤติกรรมและดูแลต่อเนื่องแล้วให้ทำการตรวจสอบสุขภาพใจซ้ำ ครั้งที่ ๒ ภายในระยะเวลา ๒ เดือน หากพบว่ายังมีความเสี่ยงด้านสุขภาพจิตให้ประสานงานส่งต่อสถานบริการด้านสุขภาพจิต หรือแนะนำช่องทางให้คำปรึกษาสายด่วนสุขภาพจิต ๑๓๒๓ และ LINE@ “คุยกัน:KhuiKun” ของกรมสุขภาพจิต พร้อมทั้งติดตามผลการช่วยเหลือ

๒.๓) การส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill

หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ติดตัว การได้ฝึกปฏิบัติจริงสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ด้วยการบูรณาการศาสตร์สาขาต่าง ๆ และนำความรู้ทุกแขนงมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาทักษะสำคัญ และทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ หน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าร่วมโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ จัดให้มีนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ทั้งออนไลน์ และลงพื้นที่โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จัดทำสื่อ ประชาสัมพันธ์สาระความรู้ในการสอน STEM และ STEAM ของครู เผยแพร่ทางออนไลน์ จัดกิจกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาการสอน STEM และ STEAM มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง (Active learning) และเสริมความสามารถด้าน Soft Skill โดยมีการจัดทำคู่มือขับเคลื่อนพัฒนาการสอน STEM และ STEAM

๒.๔) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัด ร่วมมือกับทีมสหวิชาชีพ ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์, ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๒, โรงพยาบาลหาดใหญ่, โรงพยาบาลสงขลา, โรงพยาบาลประจำอำเภอ, สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสงขลา เพื่อส่งต่อการช่วยเหลือนักเรียน ในมิติปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนต้องได้รับการช่วยเหลือ และป้องกันดูแล

ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานักเรียนที่มีแนวโน้มซึมเศร้า และเครียดหลังจากเกิดเหตุการณ์รุนแรง ตัวอย่างแนวการดำเนินการ ดังนี้

- คัดกรองภาวะสุขภาพจิตนักเรียน ผ่าน google form
- จัดส่งคลิปวิดีโอ "เพราะการรับฟังคือพลังที่ดีที่สุด" ให้นักเรียน
- จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการแกนนำนักเรียนโดยเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อส่งเสริม

ทักษะการแก้ปัญหาและเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับการป้องกันการฆ่าตัวตายในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

- ดำเนินการประสานความร่วมมือโดยประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการให้บริการปรึกษาสายด่วนสุขภาพจิต ๑๓๒๓ และการบริหารจัดการสถานการณ์วิกฤตสุขภาพจิตสำหรับบุคลากรสหวิชาชีพและเครือข่ายสุขภาพจิต โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์

- การคัดกรองสุขภาพจิตนักเรียน ผ่านระบบ School Health HERO ร่วมกับศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๒ ดำเนินงานสุขภาพจิตโรงเรียนวิถีใหม่

- ประสานจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น มาจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องจิตเวชเด็ก การเลี้ยงดูเชิงบวกให้กับผู้ปกครอง และครู

- โครงการ ๑ โรงเรียน ๑ ครู CM เพื่อพัฒนาครู ให้สามารถค้นหา สังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหา และสนับสนุนการทำงานของนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่

๓) ปัญหาอุปสรรค

(๑) นักศึกษา ๑ คน มีปัญหาที่หลากหลาย ทำให้มีความซับซ้อนในการร่วมแก้ไขปัญหา และเกิดความล่าช้าในบางราย

(๒) การให้ข้อมูลของนักเรียน นักศึกษาที่เป็นเท็จทำให้ไม่สามารถจำแนกกลุ่มภาวะซึมเศร้าของผู้เรียนได้ตามความเป็นจริง

(๓) การจัดกลุ่มผู้เรียนไม่ชัดเจนในการแก้ปัญหา

(๔) ความเข้าใจ และความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือ

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

(๑) การขับเคลื่อนงานต้องทำแบบต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นผลงานที่เป็นรูปธรรม

(๒) สถานศึกษาควรมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

(๓) ควรได้รับการสนับสนุน อุปกรณ์ เครื่องมือ /ครุภัณฑ์ เพิ่มขึ้นจะช่วยลดช่องว่างของการจัดการเรียนรู้ให้ไปในทางที่ถูกต้อง และตรงกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

คลินิกนิเทศออนไลน์ “ห้อง Science Active สู่ห้องเรียนคุณภาพ” ซึ่งมีการดำเนินการนำเอาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ตามแนวทาง Active Learning แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ โดยเน้นนำเอากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์พลังสิบ บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย มานำเสนอเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้กับครูในสังกัดของ สพป.สงขลา เขต ๒
